

Internetconsultatie Wijzigingsregeling terugverdiensmethodiek en randvoorwaarden onderzoeksplicht

Energiebesparing en overstap op duurzame energie is belangrijker dan ooit, voor het klimaat, voor de geopolitieke situatie met Rusland en voor de portemonnee van burgers en bedrijven. Energiebesparing is, als eerste onderdeel van de Trias Energetica, de basis van verduurzaming. Dat Nederland al sinds 1993 wetgeving heeft om verplicht bedrijfsmatig energie te besparen is dan ook een groot goed! Nu is het moment om daar een nieuwe wind in te laten waaien, om de impact van de plicht drástisch te vergroten. Dat kan 1 miljard m³ gas, 5 TWh elektriciteit en 4 mton CO₂ besparen, zoals te lezen in ons [advies](#), opgesteld met Common Futures.

Wijzigingsregeling terugverdiensmethodiek en randvoorwaarden onderzoeksplicht

NVDE vindt het goed dat de terugverdiensmethodiek en randvoorwaarden van de onderzoeksplicht gewijzigd worden. De verbreding van de doelgroep (inclusief bijvoorbeeld ETS-plichtige bedrijven), opname van doelmatig beheer en onderhoud, verbreding naar maatregeling ter verduurzaming van het energiegebruik én vervallen van de MJA3 afspraken en MEE convenant vraagt hier ook om. Anderzijds ondersteunen wij ook de wens om de rekenmethodiek eenvoudig te houden.

We denken dan ook dat de wijzigingen nog eenvoudiger kunnen, en effectiever, dit willen we in een aantal aandachtspunten meegeven:

- We betreuren het dat de beoogde inwerkingtreding is verlaat van 1 januari '23 naar 1 juli '23. Dit doet geen recht aan de crisissituatie waarin het klimaat zich bevindt, of aan de huidige prestaties van Nederland ten opzichte van de gestelde doelen zoals in de recent gepubliceerde KEV zichtbaar is. Wij stellen voor dat alles op alles wordt gezet om de inwerkingtreding alsnog naar voren te halen, naar 1 januari '23.
- Ondanks de zeer zinvolle verbreding naar overstap op duurzame alternatieven, naast energiebesparing ook gericht op CO₂ reductie, willen we meegeven dat de wet hierdoor kan vertroebelen. Energiebesparing hoort nadrukkelijk de eerste focus te blijven, zoals het ook de basis is van Trias Energetica. Beide invalshoeken (energiebesparing en CO₂ reductie) gaan soms haaks op elkaar in, een CO₂ reductie initiatief kan immers meer energie vergen.

Bij een gedegen bedrijfs-CO₂-reductie-plan kan de werkelijk noodzakelijke invulling van emissievrije installaties ook niet zonder gedegen en vergaande energiebesparing. Een gelijktijdige focus, binnen dezelfde wet, kan daarom vertroebelend werken. Anders gezegd: wij vinden het goed dat er op alle vlakken normering bestaat,

maar vragen ons af of het verstandig is dit in hetzelfde instrument te verwerken of dat het beter separaat gehouden kan worden. Waarbij een wijze randvoorwaarde is dat een bedrijf een gedegen bedrijfs-CO₂-reductieplan kan overleggen.

- Aanvullend op het voorgaande punt is de derde invalshoek ‘circulariteit’; waar nog geen link mee is gelegd, die wel zinvol kan zijn.
- De te hanteren energieprijzen bepaalt in grote mate de maatregelen die een terugverdientijd van maximaal 5 jaar zullen hebben. We onderschrijven de -in de toelichting benoemde- inschatting dat door de huidige hogere energieprijzen er meer maatregelen een terugverdientijd van onder de 5 jaar zullen hebben. Een juiste bepaling van de energieprijzen is hiermee cruciaal! Wij stellen voor de standaard energietarieven voor energie op de gemiddelde maandelijkse *future* marktprijzen te baseren van de komende vijf jaar; en frequenter te herzien, bijvoorbeeld jaarlijks of tweejaarlijks. Zo is een robuuste, transparante, en marktconforme systematiek voor de vaststelling van de standaard energieprijzen mogelijk. Die bovendien goed aansluit bij bedrijfsmethodiek voor het nemen van investeringsbesluiten.
 - De prijsbepaling van CO₂ volgt reeds een toekomstgerichte methodiek, hier kan voor de energieprijzen op aangehaakt worden.
 - We erkennen dat dit leidt tot frequentere wijziging en vaststelling van de maatregelen, wat wettelijk zal zijn voor bedrijfsleven en handhaving. De volatielere ontwikkeling van energieprijzen en grote noodzaak tot energiebesparing en verduurzaming biedt hier echter voldoende aanleiding voor.
- Bij punt 1 van de toelichting wordt gesteld dat: “Van een bedrijf dat alle op de milieubelastende activiteit en/of de gebruiksfunctie van toepassing zijnde Erkende Maatregelen getroffen heeft wordt aangenomen dat het bedrijf invulling gegeven heeft aan de verplichting tot het verduurzamen van het energiegebruik, zoals opgenomen in artikel 5.15, eerste lid, van het Bal en artikel 3.84, eerste lid, van het Bbl.”

Dat kan wat ons betreft geen juiste aanname zijn, zeker niet bij bedrijven met voornamelijk procesgebonden energieverbruik. Er zijn altijd bedrijfsspecifieke processen die niet in een EML te vangen zijn, en waar toch maatregelen op te nemen zijn met een terugverdientijd onder 5 jaar. De onderzoeksplicht en link met EED wetgeving geeft hier voor de grote bedrijven meer inzicht in, wat tevens gehandhaafd kan worden.

Een juiste parameter voor verplichte uitvoering van het onderzoek – gericht op voornamelijk procesgebonden energieverbruik, zoals energieverbruik/m² bedrijfsoppervlak of energieverbruik/fte – kan de link beter leggen.
- Bedrijven met veel procesgebaseerde energie kunnen dus grote klappen maken met energiebesparing, met veelal bedrijfsspecifieke aanpassingen, die geen onderdeel zijn van de EML. Als een bedrijf ervoor kiest om middels de EML aan de Energiebesparingsplicht te voldoen, wordt er voorbij gegaan aan deze ‘grote klappen’, terwijl er veel tijd en aandacht gaat naar de kleinere energiebesparende maatregelen. Zoals het vervangen van glas door HR++ glas in een in pandig kantoortje in een fabriek, waar het heet is van de restwarmte en de raam daarom altijd open staat. De resource effort hoort hier te gaan naar het meest impactvolle, in dit voorbeeld: naar energiebesparing bij het proces en restwarmte inzet in datzelfde proces. Wij stellen voor dat een bedrijf, bij het nemen van 15% energiebesparing vrijgesteld wordt van de EML maatregelen, en maatregelen uit het bedrijfsspecifieke onderzoek gehandhaafd worden.

- Daarnaast richt de wet zicht enkel op installatie gebaseerde maatregelen; gedrags-, technologische en/of organisatorische maatregelen zijn hierin niet gevangen. De EED wetgeving legt wel de link met technologische maatregelen, verplicht uitvoeren van het bredere type maatregelen lijkt ons raadzaam. Regelmatig betreft dit type maatregelen (zeer) lage investeringskosten en terugverdiertijden, wat handhaving een 'cadeautje' maakt voor een bedrijf.
- Stel 0% financieringsmogelijkheden beschikbaar voor bedrijven. Dit versimpeld de terugverdienrekenmethode drastisch, omdat externe financieringskosten geen onderdeel van de berekening hoeven te zijn. Actief 'kapot-rekenen' van een business case wordt hiermee minder een mogelijkheid, Zoals in paragraaf 2.2.4 erkend wordt is externe financiering aantrekken geen vanzelfsprekendheid. We zien dan ook graag een bron bij de stelling dat het voor commerciële bedrijven voor de hand ligt dat externe financiering wordt aangetrokken voor maatregelen ter verduurzaming. Bovendien geeft een 0% financieringsmogelijkheid bedrijven met een krappe kas de kans wel te verduurzamen.
- De uitvoerbaarheid is onderbelicht, zoals beschikbaarheid van materiaal, materieel en personele inzet. Vanuit een bedrijf zelf en vanuit de markt zijn hier onmogelijkheden momenteel. Natuurlijk kan dit besproken worden met de handhaver. Een houvast voor rechtsgelijkheid is voor een eerlijk gesprek echter wel noodzakelijk, bijvoorbeeld hoe aantoonbaar te maken en perspectief op impact maken te geven. Zoals eerder aangegeven gaat een resource effort bij voorkeur naar de meest impactvolle projecten.
- We juichen het toe dat meer geld beschikbaar wordt gesteld voor handhaving. Het naleven van deze wet -en daarmee ook de impact- valt of staat namelijk met de frequentie en kwaliteit van toezicht bij bedrijven. Zeker nu de wet op meerdere vlakken verbreed wordt, wordt met voldoende handhaving de impact van deze wet fors vergroot.
- Verbeter de kwaliteit van toezicht en handhaving vanuit de omgevingsdiensten door het opzetten van een certificering voor de omgevingsdiensten. Het mogelijke kernteam, waar in de [beantwoording](#) van de Kamervragen op onze voorstellen naar wordt verwezen, kan een goed aanknopingspunt zijn.
- Introductie van een eenvoudig energiebesparingsonderzoek voor bedrijven met voornamelijk gebouwgebonden energiegebruik, uitgevoerd door installateurs, kan deze type bedrijven enorm helpen om door de bomen het bos te zien en de juiste keuze te maken in hun bedrijf. De RVO-tool en informatiebank die de EML maatregelen inzichtelijk maakt kan hier een (beginnende) rol in spelen. De tijdelijk stopgezette Subsidieregeling Verduurzaming MKB (SVM) beoogde dit doel ook, heropening op een minder fraudegevoelige manier juichen wij toe.
- Ondanks dat we zien dat veel aandacht is besteed aan een juiste afbakening van de maatregel en berekening, willen wij alsnog voor juiste toezicht en handhaving aandacht vestigen op het voorkomen van 'actief kapot rekenen' van terugverdiertijden. Het volgende is van belang om met sterke richting op te nemen in de wet:
 - De logische eenheid bepalen op enkel zaken die door de maatregel beïnvloed worden
 - Externe financiering niet, of alleen als het daadwerkelijk van toepassing is, opnemen in de rekenmethode
 - Heroverweeg de aanname of externe financiering inderdaad slechts de looptijd zal hebben van de terugverdiertijd van de maatregel
 - Bij meerinvestering alleen sloop- en verwijderingskosten meenemen als ook daadwerkelijk gesloopt of verwijderd wordt

- Voorbereidings- en advieskosten kritischer toelaten, ook bij complexe en bedrijfsspecifieke maatregelen. Dit gaat namelijk voorbij aan het feit dat ook toepassing van EML maatregelen complex kan zijn, zoals de toepassing van een warmtepomp op restwarmte die opgenomen is in de EML lijst; of toepassing van 'eenvoudige' LED-verlichting in een zeer hoge productiehal boven kostbare apparatuur.
- Selectie van de juiste referentiesituatie
- Het rekenen met eigen energieprijzen, zoals toegelicht op p52, niet toestaan
- In generieke zin: de grote hoeveelheid uitzonderingen die de wet biedt om posten wel/niet/anders mee te nemen, helpt niet bij een -in aanvang beoogde- eenduidige en eenvoudige rekenmethode
- Pagina 8: aandeel van zonnestroom dat in het eigen bedrijf wordt ingezet is waarschijnlijk ook afhankelijk van de capaciteit van zonnestroom die beoogd wordt, dit staat niet (duidelijk) in de tekst vermeld.
- Paragraaf 5.1.2.b bevat een zinvolle tabel. Aanvullend vinden wij het van grote toegevoegde waarde als hiervoor gratis meet-apparatuur voor beschikbaar gesteld kan worden (vanuit de Overheid, via de toezichthouder, technisch leverancier of wat dan ook). Meten is immers weten.
- In de tabel in paragraaf 5.1.2.b kan bij categorie VI) ook 'ventilator', 'compressor' en 'pomp' toegevoegd worden, aangezien zij ook buiten de ontwerp range in gebruikstelling kunnen komen.
- Wij stellen voor dat vanuit de toezichthouder kritisch gekeken wordt naar de inzet van een Directieverklaring en Basischeck structurele energiezorg. De alternatieve zorgsystemen zoals ISO 50.001 of ISO 14001 in combinatie met ISO 14051 vergen namelijk ook het nodige om - zeer zinvol- te implementeren. De waarde en impact van de verschillende opties hoort vergelijkbaar te zijn.
- In paragraaf 2.2.3. hoort ook CO₂-kosten-besparing meegenomen te worden, voor de bedrijven waar dit voor geldt zoals ETS- en/of CO₂-heffing-plichtige bedrijven.
- In paragraaf 2.2.3.b wordt gesteld "Zo wordt concurrentie met grond bestemd voor de natuur en landbouw voorkomen". Wij zien echter niet hoe het voorgaande tot deze conclusie leidt.
- De temperatuurniveaus in paragraaf 3.2.3. kunnen de volgende aanpassingen gebruiken:
 - 60-110°C kan ook worden opgewaardeerd met een warmtepomp
 - Boven de 110°C kan tevens direct als warm/heet water ingezet worden
 - Generiek aanvullen dat eigen gebruik vs. beschikbaar stellen voor de verduurzaming van de (gebouwde) omgeving ter overweging raadzaam is

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie door het bundelen van krachten uit de gehele sector. De activiteiten bij meer dan 6000 aangesloten bedrijven vertegenwoordigen nu al een omzet van ruim €41 miljard en meer dan 250.000 werknemers.